خاص اهل یقین است بحق نشین مسند آرایش شاه دنشان مملکت علم و عمل است مردم دیده عالمست بروشنی آرای او
آمده است نظم نامه نامیست بحسن خطاب یافته توقیع زانم الکتاب ۞ فاتحه فتح و فتوح همه ۞ آمده اول بهمت و رح
فاتحه گنجینه علم الیقین ۞ لوحه پیرایه دنیا و دین ۞ نقطه پرکار کلام آمده ۞ کار دل از وی بنظام آمده ۞ غنچه جانها تبسم
بلبل لبها ترنم ازو ۞ لاله زوی شبستان راز شعوذه زوی بستان ناز ۞ گنج زبان زنده بر آرو نفس ۞ حمد فاتحه خدا بیت
عقل بر گنج نداد و کلید ۞ هم بدین پایه نداند رسید ۞ سالک عقل در سیاحت پیدای فضایل مناقب این سوره بزرگوار
گشته وادی دشت است و عقل فکر در ساحت تفسیر تا دیش فرق شده گرداب حیرت بیت ۞ واعجبی من عقل حاج
الفتح وصفه ۞ منقب الانفاذ اعلی المناقب بیت ۞ عقل میخواهد بتقریر صواب ۞ گر بلب معنی اتم الکتاب
بازگوید بیشمار اهل هوش ۞ عشق میگوید که ای غافل خموش ۞ سوی این خوانش مکن میهود میل ۞ کای توان میهود بازار
بگل ۞ اما بحکم ما بذر بک فحدث ۞ دو سه گلبرز مرباب که تعلق بفاتحه الکتاب دارد در طی و صحیفه باز خواهد نمود ۞
از خوان التوفیق من الله الرزاق هو الغفور الودود ۞ صحیفه الاولی در بیان بعضی از فضایل فاتحه و تعیین اسامی و تعیین
نزول و عدد آیاتش مشتمل بر چهار نکته اشارت الاولی در بند از فضیلت اتم القرآن و تتمه از مناقب و خصایص آن در صحیح بخاری و
ابوداود و نسایی حمانه وارد است که حضرت نبوت پناه صلعم مر ابو سعید بن معلی الانصاری را گفت چاموزم ترا سوره که اعظم
سوره ای قرآنست پس فرمود الحمد لله رب العالمین تا آنکه فرمود آیت سبع مثانی و قرآن عظیم که من عطا کرده اند
و نظیر این سوره که از فحوای حدیث معلوم میشود دو وجه میشاید یکی کثرت ثواب و فضیلت چنانچه ابو العطایی صحیح حسنه ترمذی در باب
فضایل القرآن باسناد خود از ابی بن کعب مثل میکند که سید الانام صلعم فرمود که هر بنده مسلمان که فاتحه الکتاب بخواند او را
چندان از مزد عطا کنند که گویا ده ثلث قرآن خوانده است و چنان باشد که گویا صد تو داده است هر مؤمن و تو مؤمن را
در ریاض الجنان از ثواب الاعمال طبقی همین رسته مثل میفرماید و هر بنو نوشته و اسرار چنانچه یکی از ائمه اهل بیت فرمود که هر چه
در سبع کتب منزل بوده از حقایق و معانی همه آن در قرآنست و جمیع آنچه در جمیع قرآن و دلیلت نهاده اند سوره فاتحه
جامع آنست و تفسیر قرطبی آورده که بیست و پنج کلمه فاتحه متضمن است جمیع علوم قرآن را و در وصفات و خصایص هست
که باقی سور را نیست و امام ابو عبد الله الحاکم در صحیح خود آورده که دلیل بر فضیلت این سوره حدیث انس بن مالکست که
روزی حضرت مصطفی صلعم در اثنای سفار منزلی فرود آمده مردی که در جوار آنحضرت نزول کرده بود باز نگریست گفت مرا گاه
کرد آنحضرت خاصه ترین قرآن بمن و خواند که الحمد لله رب العالمین الی آخره و فضیلت جهة جامعیت اوست در جامع ابو علی
ترمذی حضرت اند که راست در حدیث ابن کعب رضی زمود که آنحضرت قسم یاد میکند میفرماید که بآن قادر بر کمال ارزه معلل
که نفس من در تصرف اوست که نه در انجیل و نه در تورات و نه در زبور و نه در قرآن مثل ام القرآن
یعنی فاتحه الکتاب در اشرح السنه آورده است که هذا حدیث صحیح و وجه حدیث بصحت حسن با آنکه در جمله اول نفیست

یا بواسطه تردد مجتهد باشد که جزم نتواند کرد یکی از آن پس معنی سخن بود که صحیح است نزد قومی بحرو باعتبار نهادن کرد صحیح
و دیگری حسن برین تقدیر این نوع حدیث را صحیح فقط اهل چه کثرت طرق موجب قوت حدیث است و غالب گفت که آنچه
در شرح السنه فرموده و قسم ثانی مراد است و آنه اعلم و بگر در احادیث صحاح آمده که کرامین سوره در توریه بودی قوم موسی مگر او
نشدندی و اگر در زبور بودی تحت و او دم تحریف نگشتندی و در انجیل شارت صحیح امام اهل حقه آنه تفسیر فاتحه فرموده اگر
نسبت بزرگوار بر برکت سید مختار صلعم از امتان دیگر موجب فضیلت اختصاص یافته ۞ تیمم ۞ طهارت ارض ۞ اذان ۞ اقامت
جماعت ۞ جمعه ۞ اوقات فضل از ایام چون عیدین و عرفه و عاشورا از لیالی چون برات و لیلة القدر ۞ تیمم
تسهیل شریعت ۞ تبدیل سیات ۞ ترمعاصی ۞ تضعیف حسنات ۞ رفع خطا و نسیان ۞ کفیر صغایر ۞ تاخیر عقوبت
۵ رفع خسف ۶ رفع مسخ ۷ رفع قحط ۸ رفع حدیث نفس ۹ ثواب غزو ۱۰ سوره فاتحه و این خصیصه فاضل ترین
همه خصایص است و فاتحه را نیز ده خاصیت هست که باقی سور را نیست ۞ اگر سوره فاتحه بتمامی نازل شده بود ۞ اگر هم بگزارد
آمده هم بمدینه ۞ قسمت با شه میان خدای بنده و چنانچه مشروح خواهد آمد ۞ تعوذات در نماز مخصوصست و بتمامی بعد اشارتی
خواهد رفت ۵ بکثرت اسما از سایر سور ممتاز است و بساط شرح آن مبسوط خواهد شد ۶ اعظم سور است ۷ افضل قرآنست
در جزا و قرابت معاول و مثلث از قرآنست ۹ ثواب قرائت هیچ سوره با ثواب قرائت او برابر نیست ۱۰ و درین چند خصیصه
متوالی نزد ارباب احادیث سابقه معلوم میشود ۱ مفتاح در بهشت چنانچه امام غزالی فرموده در رساله جواهر القرآن و آورده
امام سعید نسفی خلاصه سخن امام را در تفسیر فاتحه برین وجه ایراد میکند که بنا ابواب جنت و مدار قطاب عالم قبض رحمت
موقفست بعبد ابواب جنت ۞ معرفت ذات مقدس الهی ۞ آگاهی از صفات کمالی و اسمای ۞ شناختن آنکه ذات
صفت وجود از فیض اجب الوجود دانند ۞ شناخت کرداری که برضای او رساند ۞ دانستن گناهی که سبب دور
او باشد ۞ آگاه شدن از اسرار بوم الحساب ماند حقایق بعث و نشور و دقایق ثواب و عقاب ۷ بازیافتن راه دوستان
تا نقشهای آثار آن توان کرد ۸ تحقیق نمودن احوال و شیوه تا از متابعت ایشان اجتناب توان نمود و جمیع این معارف
در فاتحه جمع است الحمد لله اشارت بمعرفت ذاتست و اثبات جمیع اثنیه و محامد مترتب سبحانه رب العالمین تنبیه است بر آنکه
جمله کونات رکسوت هستی از میرسد الرحمن الرحیم شناختن صفت رباقی است و افاده رحمت بر خاص عام مقتضای
حکمت مالک یوم الدین تنبیه است بر مقدمات حشر و نشر او هر چه بران مرتب باشد ایاک نعبد و ایاک نستعین
اشارت بکردار یست که موجب فوز و فلاح باشد اهدنا الصراط المستقیم عبارت از گفتار است که موجب نجات و رهایی
صراط الذین انعمت علیهم غیر المغضوب علیهم و لا الضالین پایان رهش و شیوه میکند که کردار نشانی رهش
قرار باد چون این سوره بهشت که نه معرفت که در یک دوری از بهشت عرفان بدل نمودن میکشد بتفنن شده
لاجرم این خلعت بر قد قدر وی راست می آید که فاتحه الکتاب مفتاح ابواب الجنة ۞ امام جار الله صاحب تفسیر از ابن عطیه

Copyright © King Saud University

Created with PDFsharp 1.2.1269-g (www.pdfsharp.com)